

Broj: 03-02-649-1/2019
Sarajevo, 12.11.2021. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Dom naroda
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 15-11-2021

Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	1869	21

B

PREDMET: Mišljenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 188. stav (3) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), u prilogu Vam dostavljam **Mišljenje o Prijedlogu zakona o minimalnoj plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine – hitni postupak, kojeg su predložili Damir Mašić, predsjednik Kluba SDP BiH u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH i Aner Žuljević, delegat SDP BiH u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH**, a koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na 290. sjednici, održanoj 11.11.2021. godine.

Mišljenje se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

PREMIJER
Fadi Novalić

Prilog: kao u tekstu na bosanskom jeziku

Cc: - Predstavnički dom
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući ✓
- Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
gosp. Vesko Drljača, ministar

Na osnovu člana 51. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst - („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi sa članom 188. stav (3) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), nakon razmatranja Prijedloga zakona o minimalnoj plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine – hitni postupak, kojeg su predložili Damir Mašić, predsjednik Kluba SDP BiH u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH i Aner Žuljević, delegat SDP BiH u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na 290. sjednici održanoj 11.11.2021. godine, utvrdila sljedeće

MIŠLJENJE

Uvažavajući razloge predlagača usmjerene na uspostavljanje pravno obavezujućeg okvira koji bi se odnosio na utvrđivanje minimalne plaće, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u okviru svoje nadležnosti ne može dati pozitivno mišljenje na uspostavljanje pomenutog pravnog okvira kroz Prijedlog Zakona o minimalnoj plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Kao razlog za donošenje spomenutog zakona navodi se kako institut minimalne, odnosno najniže plaće trenutno nije zakonski uređen, te da je potrebno urediti način utvrđivanja visine minimalne plaće, kao socijalno zaštitnog instrumenta.

Razmatrajući Prijedlog Zakona o minimalnoj plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je utvrdila da je predmet istog identičan predmetu podzakonskog akta za čije je donošenje, u skladu sa Zakonom o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16 i 89/18), nadležna Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, odredbom člana 78. st. 1. i 3. Zakona o radu propisano je da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrđuje najnižu plaću nakon konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem, te da će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na prijedlog Federalnog ministarstva finansija u saradnji sa Federalnim zavodom za programiranje razvoja, a uz prethodne konsultacije sa Ekonomsko-socijalnim vijećem, donijeti propis kojim će propisati metodologiju izračuna i usklađivanja najniže plaće iz stava 1. ovog člana.

Shodno navedenom, prilikom donošenja Zakona o radu intencija zakonodavca je bila da se pitanje utvrđivanja najniže plaće uredi podzakonskim aktom za čije je donošenje, u skladu sa pomenutim zakonom, nadležna Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Shodno navedenom, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine smatra da bi se pravni okvir koji bi se odnosio na utvrđivanje minimalne plaće trebao utvrditi kroz podzakonski akt, kako je to predviđeno Zakonom o radu. Ovo posebno iz razloga što je pomenuti podzakonski akt u pripremi i što u izradi istog, posebno u dijelu koji se odnosi na samu metodologiju izračuna i usklađivanja minimalne plaće, učestvuje i Federalni zavod za programiranje razvoja, kao institucija zadužena za izradu analiza društveno-ekonomskih tokova, u svrhu razvoja efikasnijeg sistema planiranja i upravljanja razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine, s ciljem održivog socio-ekonomskog rasta i razvoja društva.

S tim u vezi, priprema navedenog podzakonskog akta je u nadležnosti Federalnog ministarstva finansija, a pored učešća Federalnog zavoda za programiranje razvoja, u vezi sa donošenjem pomenutog podzakonskog akta obavljaju se konsultacije i sa socijalnim partnerima, odnosno sa Ekonomsko-socijalnim vijećem za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, te se donošenje istog očekuje u narednom periodu.

Dakle, prilikom donošenja Zakona o radu zakonodavac je prepoznao potrebu i opravdane razloge za utvrđivanje pravnog okvira kojim će biti uređena minimalna plaća, odnosno način izračuna i usklađivanja iste, ali je za utvrđivanje pomenutog pravnog okvira ovlaštena Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, uz prethodno obavljene konsultacije sa socijalnim partnerima. Shodno navedenom, Zakonom o radu nije predviđeno da će se u pogledu utvrđivanja minimalne plaće donijeti poseban zakonski propis, niti da će eventualnim donošenjem zakona koji bi regulisao pitanje minimalne plaće prestati da važe pomenute odredbe Zakona o radu, kao općeg propisa. S tim u vezi, eventualno usvajanje predmetnog Prijedloga Zakona o minimalnoj plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine, moglo bi rezultirati dvostrukim normiranjem istog pitanja, s obzirom da je u pripremi i pomenuti podzakonski akt, čije je donošenje u nadležnosti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Pored navedenog ističemo da je prijedlog nerealan, neodrživ i predstavlja ogromnu prijetnju za ekonomiju Federacije BiH. Troškovi poslodavaca bi se značajno povećali i doveli do masovnog otpuštanja te pada izvozne konkurentnosti Federacije BiH. Čak i u osnovnom scenariju (75% prosječne plaće odnosno 742 KM neto) i u slučaju da poslodavci ukinu sve neoporezive naknade kako bi ostvarili barem neke uštede - trošak po radniku koji prima minimalnu plaću bi se povećao za 622 KM odnosno 95%. U konačnosti, najveći teret bi bio na privatnom sektoru, posebno imajući u vidu da bi se ovakvim prijedlogom najniža plaća skoro izjednačila sa prosječnom plaćom u privatnom sektoru. Neke kantone bi dovelo u posebno nepovoljan položaj, npr. najniža plaća bi se skoro izjednačila s prosječnom neto plaćom u Srednjobosanskom kantonu, iznosila bi 90% u Zeničko-dobojskom kantonu i barem 85% u još četiri kantona (PK, BPK, TK i ZHK), što je značajan problem za njihove privrede. Uz to, Federacija BiH bi bila jedinstvena u čitavoj Evropi. Naime, ne postoji niti jedna država u Evropi u kojoj minimalna plaća iznosi 75% prosječne plaće. Udio u Evropskoj uniji se u 2020. godini kretao od 39,5% u Latviji do 53,6% u Sloveniji. U Srbiji je 50%, Hrvatskoj 49% i Crnoj Gori 42%. Konačno, prijedlog ostavlja nekoliko važnih nejasnoća u smislu budućeg usklađivanja najniže plaće. Prijedlog ističe da će se minimalna plaća od 2024. godine usklađivati na temelju "porasta cijena roba i usluga koje se koriste za ličnu potrošnju, mjerene indeksom potrošačkih cijena", što je statistička kategorija koja ne postoji. Nije dakle jasno koje su to robe i usluge i ko ih, i na osnovu kojih kriterija, određuje. Pored toga se kao elementi metodologije navode kretanje prosječne bruto plaće i rast zaposlenosti u Federaciji BiH, ali se ne navodi nikakva formula, njihov međusobni odnos, niti ponderi na osnovu kojih bi se izračunavala usklađena najniža plaća.

Iz navedenih razloga Vlada Federacije Bosne i Hercegovine ne može dati pozitivno mišljenje na uspostavljanje pomenutog pravnog okvira kroz Prijedlog Zakona minimalnoj plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine.

V. broj: 1701 /2021
11.11.2021. godine
Sarajevo

PREMIJER

Fadi Novalić